

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

De Ministro Baptismi, Cap. II.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

tate morali à nobis libro primo explicata, formam proferant, & abluant. Quartò, quam intentionem habeant. Quare si in ejusmodi examine inventatur nihil substantiale defuisse, non erit, ratione Obstetricum, locus renovandi Baptismi, si secus, erit. *a*

a *Lege qua dixi universaliter lib. 1. c. 1. §. 1. b* *Quintanaud. l. c.*

9. Quintanaudvennas *b* sibi similis nimis est facilis in concedenda, & præcipienda hac iteratione illis, qui sunt ab obstetricibus baptizati, fortasse, quia in ejus Regionibus frequentes erant imperitæ, & fortasse infideles Obstetrices; at in nostris, ubi hoc munus non exercent, nisi approbatæ ab Episcopis, tanta facilitas, vel obligatio non est inducenda.

10. Inquirens hac occasione, peccante mortaliter dictæ Obstetrices, si nesciant formam, & modum baptizandi?

c *Navar. Henriquez. Tol. Reginald. Gran. apud Leand. de Bapt. d. 4. q. 33.*

Respondeo ita. *c* Ratio autem est, quia quilibet debet scire, quæ ad suum officium pertinent. Aliqui apud dictum Leandrum, qui hoc peccatum in Obstetricibus non agnoscunt, dicunt, Obstetricis officium non esse, baptizare, sed non placent, quia Caritas dicitur, quemlibet debere juvare proximum ad salutem consequendam, saltem quando commodè, & facile potest. At, quæ major facilitas, quam Obstetricem, cui saepe accidit, posse salvare Infantem, discere modum baptizandi? Adde, tantò majus fore earum peccatum, si sint imperitæ, quando cum ea imperitia, si suum non est munus baptizare, baptizent tamen, & Infantem in re tam gravi decipiant.

§. VIII.

Quid observandum in dicta repetitione Baptismi.

1. **V** Niversaliter adverte, quando rebaptizatur adultus sub e conditione, debere ipsum, si de mortali sit sibi conscius, se disponere per contritionem, vel per attritionem, non autem necessariò per confessionem Sacramentalem, ut nimirum sic obicem gratiæ amoveat, sed insuper adverte, suscepto jam certo Baptismo, eundem debere ea peccata ante hoc certum baptismum, & post illud dubium commissa, aperire Confessario, & sub conditione Sacramentalem absolutionem recipere, ut si fortè primus Baptismus fuit verus, tervetur præceptum Christi Domini, quo jubemur

d *Quintanaud. l. c. singul. 16. §. 18.*

omnia mortalia post Baptismum commissa clavibus subjicere.

2. Præterea pro praxi dicti Baptismi conditionari nota sequentia. Primò, illud posse conferri domi, vel in quocunque loco privatum, immò occultissimè solum cum solo. Secundò, posse à quopiam, sed certè perito, etiam si facile possit haberi Sacerdos. Tertio, non esse adhibendam Patrinum, poterit tamen, nec si adhibeatur contrahi cognationem spiritualem. Quartò, non esse necessarias alias Ecclesiæ caerimonias. Ratio omnium horum est, quia solemnitates loci, Ministri &c. sunt institutæ solum pro Baptismo absoluto. Quare nec inter baptizantem, & Baptizatum oriitur cognationem, puto cum eodem Quintanaud. dicto *sing. 18. num. 2.* licet oriiri putet ex Dicastillo, Diana p. 11. tract. 3. resp. 57.

3. Scio aliquos e in Tertio ex his superaddere distinctionem. Dicunt enim, si fortè post dictum conditionatum Baptismum, invenitur primum Baptismum fuisse validum, Patrinum Baptismi conditionari non esse verum Patrinum, nec cognationem contrahere, si tamen illud invenitur fuisse invalidum, tunc Patrinum dicti Baptismi conditionari esse verum Patrinum, quia jam is suscepit baptizandum in vero Baptismo. Scio inquam id: Verum ego nunquam fieri verum Patrinum in Baptismo conditionato sustineo cum Quintanaudvennas, quia hæc Patrini solemnitas ut & aliæ non sunt institutæ, nisi, ut dictum est, pro Baptismo absoluto.

e *Perez de Matrim. d. 29. sec. 3.*

CAPUT II.

De Ministro Baptismi.

§. I.

Quisnam sit, præsciindendo à casu necessitatis.

1. **M**inister Ordinarius Baptismi est Sacerdos, & quidem proprius, id est, Parochus.

Hinc, non solum Laicus extra necessitatem baptizans, peccat, sed etiam alius Sacerdos, quamvis hic sit Parochus alterius Parochiæ, nisi de licentiâ Episcopi, qui certè est supremus Parochus suæ Diocesis, vel de licentiâ proprii Parochi, quæ sola sufficit, neque enim ad Baptismum requiritur approbatio Episcopi.

Episcopi, sicuti requiritur ad Sacramentum Pœnitentiæ.

2. Inquires. Quale nam est hoc peccatum?

a Navar.

Respondeo, mortale ex genere suo, & contra iustitiam, quia agitur contra officium alterius, nisi excusetur baptizans à licentia præsumpta Parochi, quæ certè sufficit.

2. q. p. Ca-

3. Dixi ex genere suo, nam si fiat semel, aut bis, non contradicente Parocho, seu non multum ipso de huiusmodi collatione laborante: videtur esse parvitas materiæ, adeoque ad summum veniale.

n. 2. G.

4. Inquires iterum. Vicarius Generalis potestne sine peccato baptizare oves Parochi suæ Diœcesis, aliisque licentiam hanc concedere, contradicente Parocho? Præscindimus autem ab elemosyna, quæ fortè ex lege, vel consuetudine cedit Parocho ex collatione baptismi, ea enim omninò Parocho semper debetur.

Hurt. d. 2.

5. Respondeo, ex speciali Episcopi concessione data circa Baptismum suo Vicario, posse sine dubio. Nam sicut potest ex se Episcopus, quia, ut diximus, est supremus Parochus, ita potest eam potestatem aliis delegare.

de bap. diff.

6. At ex sola Vicariatus constitutione, quid dicendum?

2. vers.

Respondeo. Colligo ex b Barbosa posse. Is enim docet, Vicarium ea non posse sine speciali commissione, quæ propter rei gravitatem indigent speciali concessione. At non est tanti Baptismum conferre, licentiamque ad illud conferendum dare. Et quidem idem ibidem ponit per extensum quadraginta novem casus, in quibus dictus Vicarius indiget prædicta peculiari concessione, inter quos, ille, de quo agimus, nequaquam adest.

Diaconus

7. An Religiosi ex privilegio possint extra necessitatem baptizare sine Parochi licentia, vide Castropalaum e qui cum Suario docet, solum eos posse in terris Infidelium, ubi nondum fundata sunt Ecclesiæ. Extra necessitatem ergo Religiosi nequeunt sine licentia Parochi baptizare solemniter, sicuti nequeunt cæteri Sacerdotes, cum ejus autem licentia non peccabunt contra jus Parochi, sed tamen peccabunt, quia iis prohibitum est in Sacris Canonibus, Verum contra hanc prohibitionem ire, non peccare eos, nisi levissimè venialiter, & facile, posse excusari ex sola voluntate Patris, id ex devotione à Religioso petentis, fusè probat Quintanadvennas.

ergo.

ez de

rim.

sec. 3

b Barbosa

de potest.

Ep. p. 3. Al-

leg. 54.

c Castrop.

de bap. d.

unic. p. 9.

num. 3.

d An iidem possint esse Patrini, dicam suo loco infra.

§. II.

Minister Baptismi in casu necessitatis.

Quintanadvennas. de Bapt. sing. ultimo. c. Infra c. 4 §. 2. n. 20.

1. IN necessitate, hoc est, quando est periculum, ne quis absque Baptismo decedat, quod periculum Medici, vel Obstetrices, vel vir prudens cognoscere debet, nec tamen scrupulosè, quia quilibet rationabilis timor mortis sufficit, ut benignissimè docet Quintanadvennas. in necessitate, inquam, quilibet quemlibet baptizare licitè valet.

Quintanadvennas. de Bapt. sing. ultimo. c. Infra c. 4 §. 2. n. 20.

2. Docemustamen, hunc ordinem esse servandum, ut scilicet absente Parocho, hoc Sacramentum administret Sacerdos quicumque, hoc absente, Diaconus, tum Subdiaconus, tum Acolitus, tum Exorcista, tum Lector, tum Ostiarius, tum demum Clericus primæ tonsuræ. Quod si nullus ex his præstò sit, administret homo laicus, tum Fœmina, tum Hæreticus, Infidelis, Apostata. Ita Sanctus i Thomas, aliique passim. Laicum non excommunicatum præferri debere Clerico, imò, & Sacerdoti excommunicato, tum non tolerato, docet b Hurtadus, sed non esse præferendum meriò docet: i Henriquez, aliique quia pro illo articulo, æque est Minister non excommunicatus, atque excommunicatus.

g. s. Th. 3.

art. p. 67.

deinceps.

h. G. Hurt.

ad. de bap.

d. 2. diff. 3.

fine.

Henri-

g. Thoma.

aliique passim.

Laicum non ex-

communicatum præferri debere Clerico, imò, & Sacerdoti excommunicato, tum non tolerato, docet b Hurtadus, sed non esse præferendum meriò docet: i Henriquez, aliique quia pro illo articulo, æque est Minister non excommunicatus, atque excommunicatus.

g. 9. favet.

que Delu-

go de pœ-

nit. d. 18.

k res gravis,

præscindendo ab alio inconve-

n. 37. con-

veniente, quale esset, si Hæreticus præferretur

tra Suar.

Cartholico cum scandalo, vel cum periculo alioque,

conferendi invalidè Baptismum. Quale etiam

k Sorus in

inconveniens locurreret, si laicus, vel infe-

4. dist. 4.

rior vellet præferri Sacerdoti volenti baptiza-

q. un. art. 5.

re, tunc enim peccaret mortaliter laicus, seu

Valentia

inferior, cum hoc sit proprium Sacerdotis

disp. 4. q. 2

munus, licet non cum tanta officii proprietate, ut quando ipse abest, vel tacet non possit

Quamvis

alius ministrare. Quidquid sentiat m Castro-

autem, Be-

palaus qui in hac administratione postponere Sacerdotem putat, semper esse mortale.

citans, d. 2

4. Quæres. Si adest mulier v. g. quæ pro-

de bap. q. 2

babiliter judicaretur esse in statu gratiæ, adest-

p. 5. nu. 11.

set autem & vir, seu etiam Sacerdos, qui ob

l Vall. c.

publicum ejus concubinatum, v. g. puraretur m Castrop.

esse in mortali, essetne in actione prædicta

de bap. d.

baptizandi, præferendus vir, seu Sacerdos in-

unic. p. q.

justus, nu. 10.

justus, mulieri justæ: Respondeo cum Filiu-
cio præferendum. Cum enim ministrare in
mortali hoc Sacramentum privatim, & sine
solemnitate, non sit mortale, ut supra vidi-
mus *b* non est, unde ordo prædictus legiti-
mus sit prævertendus.

5. Secundum. Non solum est congruum,
sed opus omnino est, Superiorem cedere ejus-
modi officium inferiori, virum v. g. mulieri,
quando Inferior est petitor ad baptizandum,
ut æquum sic securius conferatur tantæ ne-
cessitatis Sacramentum.

6. Tertium. Qui baptizat in necessitate,
contrahit cognationem spiritualementem cum ba-
ptizato, & cum ejus parentibus, quia etiam
tum, verè baptizat, excipe quod dicam nu-
mer. 8.

8. Atque in hoc adverte notabile discrimen.
Nam qui baptizat in prædicta necessitate
certò contrahit cognationem, ut jam dixi.
At eum, qui in eadem necessitate, privatim,
de sacro Fonte suscipit baptizatum, cog-
nationem contrahere, solum est probabile,
cum aliqui negent contrahere, aliqui affir-
ment, ut infra c. 4. §. 3. n. 3. dicemus.

8. Illa tamen hic adest limitatio. Nam Pa-
ter baptizans in prædicta necessitate Filium
legitimum, certò non contrahit cognatio-
nem cum uxore sua, unde potest debitum pe-
tere, quia sic manifestè disponitur in e Iure, id
quod cum d. Hurtado intelligo, etiam si alii
adsint, qui possunt baptizare, esto Sanchez &
putet contrahere, quando alii adsunt.

9. Dixi Filium legitimum. Si enim Pater
baptizet Filium suum natum ex sua Concu-
bina, & consequenter non legitimum, ita
contrahit cognationem spiritualementem cum illa,
ut non possit se eandem ducere in uxorem.
Ratio hujus doctrinæ inde ducitur, quia Re-
gula generalis est, ut contrahatur dicta cog-
natio inter Baptizantem, & parentes baptiza-
ti, & solum in prædicto jure, *Ad limina*, exci-
pitur baptizans in necessitate suum filium su-
sciptum à sua conjuge. Et propter paritatem
rationis, Filium ejusdem sua conjugis, quamvis
non suum, quem Seculi appellamus *Egliastio*, ut
manifestè colligitur ex dicto c. *ad limina*. At illa
Concubina, Conjux non est.

10. Quæres. Si Pater, vel Mater baptizent
proprium Filium, vel filium legitimum alte-
rutrius extra necessitatem, privantur ne jure
petendi debitum conjugale?

Respondeo. Quamvis mortaliter peccent,
quia faciunt contra Sacros Canones addu-
ctos ab Hurtado, g tamen non privantur dicto
jure ex probabili opinione, quam contra
communem sequitur, & probat idem Hurta-
do. Summa autem probationis est, quia vel
nullus Canon eam privationem præcipit, vel
si præcipit, jam fuit à Canonibus posteriori-
bus correctus. Idem propter eandem rationem
dicemus infra c. 4. §. 2. nu. 17. si Pater, & Ma-
ter sint Patris sui propriæ sobolis.

§. III.

De obligationibus Ministri Baptismi, Quando è
conferatur extra necessitatis articulum.

I. Minister, quando extra necessitatem
baptizat, baptizare obligatur cum so-
lemnitatibus ab Ecclesia institutis: qui se-
cussit, peccabit ex genere suo mortaliter: Nec
Minister solum, verum etiam ipse baptizan-
dus, si sit adultus, & quicumque alius, qui sit
causa omissionis hujusmodi. Ratio est, quia
sic fieret contra Sacros & Canones, & contra
proximam Ecclesie in re ex se non levi. Ita i
ander plures adducens, contra admodum pau-
cos.

2. Solemnitates breviter collectæ, quas
pluribus explicat & Castropalaus, hæc sunt ex
Ritu Romano.

I. Adhibenda est aqua naturalis, non tamen
quælibet, sed benedicta in sacro Fonte.

II. Adhibendus est Patrinus.

III. Imponendum nomen.

IV. Facienda professio Fidei, seu publica re-
citatio Symboli Apostolici.

V. Impressio signi Crucis in fronte, & pecto-
re baptizandi.

VI. Abjuratio Dæmonis, & trina insufflatio.

VII. Appositio Salis exorcizati in ore bap-
tizandi.

VIII. Terna Tinctio aurium, & narium ejus-
dem cum saliva.

IX. Impositio manus Sacerdotis super caput
ejusdem, & Benedictio.

X. Unctio pectoris, & scapularum ejusdem
cum Oleo benedicto.

XI. Unctio verticis ejusdem cum Chrismate,
& quidem illius anni, nisi necessitas co-
gat.

XII. Coo-

- XII. Coopertio dicti verticis jam uncti cum veste candida.
- XIII. Porrectio cerei accensi ipsi jam uncto, & sic cooperto.
- XIV. Hæc debent fieri in Ecclesia.
- XV. Sacerdos debet esse vestitus Superpellicio, & Stola.

3. Porro, citra contemptum, & grave scandalum, unam, vel alteram rem ex his le- vem omittere, non esset, nisi veniale; omnes, vel gravem aliquam, mortale profectò ef- fecerit, licet benignius loquatur Posslevinus, quem refert, & non rejicit Medulla Theolo- gica. a

a Medul.

Theol. de

Bapt. dub.

5. nu. 5.

b Supr. c. 1.

5. 2. nu. 2.

c Infra. c. 4.

5. 1. nu. 2.

d Suar. de

bapt. d. 31.

sec. 2.

e Quin-
na. de

bapt. sing.

15. Castro.

l. mox ci-
tando nu.

16.

f Clemen.

x. de Bapt.

g Quin-
na. de

Bapt. sing.

21.

h Med.

Theol. de

Bapt. c. 1.

iub. 5. n. 6

Bonac. Co-
munck.

12.

12.

4. Diximus autem supra b uti aqua natu- rali, sed non benedicta, non esse mortale ex probabili sententia, omittit autem Patri- b num esse mortale dicemus, paulò e post quan- do baptismus confertur solemniter extra arti- culum mortis.

5. Sed quid de loco? Respondeo. Qui sine necessitate aliquem baptizat extra Ecclesiam, domi v. g. vel etiam in Oratorio priva- to, peccat mortaliter quia res e gravis e est.

6. Non te prætereant tamen, in jure f con- cedi, ut Liberi Regum, vel Principum bap- tizentur in domo privata, sed intellige ex Sua- rio l. c. in privato Oratorio, & cum solemnita- tibus consuetis.

7. Sed quis censendus erit Filius Principis? Respondet Suarez citatus his verbis. Glos- sa latè disputat quismam nomine Principis comprehendatur, & adductis variis juribus concludit, illa voce plus videri significari, quam nomine Ducis, vel Marchionis. Quod videtur verum, quando hi non sunt supremi, sed sub Regibus constituti. Solum igitur videntur posse uti hoc Privilegio Reges, vel alii supremi Potestate, qui ferè Regibus a quipa- rantur. Hæc Suarez. Glossa autem ibidem ad- dit, Regis, vel Principis Filios, & Nepotes, quo pacto intelligerentur omnes descendentes per lineam rectam, qui nomine Liberiorum ve- niunt. Nunquid ergo in infinitum? Nequa- quam puto, sed solum, denec Regia Maje- stas, Regiusque decore in Nepotibus confer- varur. Sic enim ex intentione Legislatoris in- terpretari Privilegium hoc omnino debemus. Lege g Quintanadvennas, qui adhuc benigni- us loquitur, cujus tamen benignitatem se- qui nolo. Denique nota non esse, probabi-

Tamburinus de Sacramentis.

liter, h reperendas prædictas cærimonias, si Henriq. fortè Baptismus solemniter celebratus com- apud Ca- prehendatur fuisse nullus: sicuti etiam su- stropal. præ diximus, non esse eas iterandas, si quan- mox ci- do quis sub conditione est rebaptizandus, tandum. tunc enim satis, superque erit, ipsam so- i Castro. lam substantiam Baptismi, etiam secretis de Bapt. sine, repetere, esto Castropalaus i pu- diss. unic. ter, in priore casu ex prædictis esse repe- p. 12. n. 23. tendas. 24.

Quod si ob necessitatem Domi, sine dictis k Castrop. solemnitatibus fuit Baptisma collatum, o- l. c. n. 21. portere eas in Ecclesia suppleri, docet cum l Quintana- multis k Castropalaus, sed sub qua culpa, nald. de non explicat. Quintanadvennas tamen alios bapt. sing. citans, dicit, hanc esse culpam mortalem, ni- 18. nu. 4. si fortè aliquod in iis supplendis, scanda- citans So- lum, vel grave damnum timeretur. Inve- tum, Vi- nio nihilominus aliquos m dicentes, præ- gherium. cito contemptu, esse tantum veniale, illas non Zambran. supplere. m Caet. apud

CAPUT III.

De subjecto Baptismi.

Quæ hic ad praxim faciunt, tria sunt o- minio. Primum pertinet ad Infan- tes, qui nascuntur à Fidelibus. Secun- dum, ad Infantes, qui nascuntur ab Infide- libus. Tertium ad adultos rationis Compo- tes. Amentes à nativitate inter Infantes con- numera, n ac propterea more Infantium bap- tizandos.

§. I.

De Baptismo Infantium, qui nascuntur à Fidelibus.

1. H I statim sunt baptizandi. Et quamvis nullum videatur adesse præceptum, quo teneantur Parentes, vel curam Infantium habentes, eos statim baptizare, quando nul- lum apparet periculum decedendi sine Ba- ptismo, tamen ex receptissima, gravique Ec- clesie consuetudine, sub mortali obligantur non valde differre.

2. Sed quantum est hoc valde? Respon- deo. Bonacina o putat dilationem trium, vel quinque, vel plurium dierum non esse mor- tale, additque in hunc modum. Immo abso- lute rign. Vasq

D

o Bonac. d.

2. de bapt.

q. 2. p. 2. n.

6. citans

Val. Hen-

lute rign. Vasq

Huy-
de
r. d. 10
5.

m. 8
de Ba-
no.
nd. de
d. 4.

Castrop.
p. d.
12.

g Quin-
na. de
Bapt. sing.

Theol. de
Bapt. c. 1.
iub. 5. n. 6
Bonac. Co-
munck.